

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:

„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:

„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕТПЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Посланица Поанкареова

Предсједник Француске Републике упутио је Парламенту посланицу, која гласи:

Француска је сада била предмет нападаја бруталног и спремљеног, који је дрска увреда међународног права. Прије него ли је био објављен рат и прије него ли је отпутовао њемачки посланик, француско је земљиште било повријеђено и тек синоћ њемачка царевина је рат објавила.

Од преко четрдесет година, из искреног мирољубља, Французи су угушивали своје законите аспирације и тим дали примјер велике нације, која је употребила своју силу, прејорођену само у интересу прогреса и човјечанског добростања. Од како је отпочела криза не може се замјерити Француској ниједан акт, ниједан знак, ниједна ријеч, која није била мирољубива и посредујућа. У часу првих битака Француска може свечано признати, да је до последњег часа чинила највише напоре да предуприједи рат, за који ће њемачка царевина пред историјом понијети сав тешки терет одговорности.

Одмах сјутрадан, пошто смо јавно изјавили наду у мирне преговоре, отворене иницијативом лондонског кабинета, Германија је изненада објавила рат Русији. По том је насрнула на земљиште Луксембурга, увредљиво је инсултирала илементу белгијски народ и покушала да нас нападне разбојнички у току дипломатских преговора. Али Француска, будна колико мирољубива, била је готова, и наше заштитне трупе омогућиће методичну мобилизацију. Лијепа и храбра војска устала је шкрипом зуба да брани част француске заставе и отачаствено земљиште.

Предсједник Републике, тумач једнодушности народне, изјављује дивљење трупама сухоземним и поморским и повјерење свих Француза, тијесно спојених једним истим осјећањем. Народ ће истрајати у хладнокрвности, коју је доказао од почетка кризе, и у предстојећем рату, у ком учествује Француска, стећи ће за себе право, за које народи неће моћи нејезити му вјечну моралну силу. Француску ће бранити херојски сви њени синови, братски сједињени у општој индигнацији противу нападача, и у истој вјери патриотској, уз вјерну савезну Русију и лојално пријатељство Инглеске. Француска већ види да јој долазе симпатије са свијех образованих страна свијета са жељама, да она још једном буде пред свијетом представница слободе, правде и разлога.

Ниш, 30. јула. Београд бомбардују од јуче свом жестином. Непријатељ напада такође на цијелој линији дуж Саве и Дунава, али није успио ниједне да пријеђе.

Ниш, 30. јула. Јуче око 12 часова у подне отпочела је непријатељска артиљеријска ватра на Евгеновом шанцу у правцу моста избацивши узалуд 47 метака. Наша је артиљерија ућуткала непријатељску са 20 метака. У 5 часова по подне непријатељ је отворио ватру тешким оружјем на град, а у пет и по часова четири непријатељска монитора, постројена крај Земуна у борбеном строју, отпочели су да туку град и Дунавски Кеј. Том приликом оштећена је електрична фабрика, и неколико околних кућа. У шест часова наша артиљерија отпочела је одговарати и принудила мониторе, да се повуку иза Земуна. За све ово вријеме Аустријанци су тукли из тешких топова са Бјезанијских положаја простор од града до Сиротановића стругаре. Ватра је трајала до седам и по часова.

Ниш, 30. јула. На фронту према Бајиној башти дан је прошао на миру. На фронту од Мокре Горе ка Вишеграду наше су трупе остале на заузетим позицијама, гдје се утврђују и врше извиђаје према Вишеграду. На одсјеку према ушћу Лима наше су трупе заузеле Бујак. Непријатељ појачан двјема четама покушао је да га поврати, али је последице борбе од три часа одбијен и повукао се. Напад непријатељев од 28. ов. мјесеца на Суху Гору одбијен је. Наши су заузели Игриште, сјеверо-западно од Сухе Горе. На Голешу и Јаровику непријатељ се утврђује.

Ниш, 30. јула. Борба, која је јутрос отпочела код Обреновца и источно на цијелом фронту, убрзо је обустављена. Данас по подне код Београда непри-

јатељ је поново отпочео бомбардовање гађајући Баново Брдо. Борба још није завршена.

Ниш, 30. јула. Синоћ од пет до седам и по часова Аустријанци су понова бомбардовали Београд. Порушено је више кућа. Кад је наша артиљерија одговорила паљбом непријатељ се повукао.

Ниш, 30. јула. Јутрос је од Обреновца па на цијелом фронту и код Београда отворена борба између наше и аустријске артиљерије. Борба се још води.

Петроград 30. јула. Главни Генералштаб публиковао је ово саопштење: Руске трупе истјерале су аустријске пукове: 33. пјешачки пук ландвера и 13. пук копљанички, који су били ушанчени у селима Солдаце, Садомск и Радзивилово близу Збаража. Руси су потпуно уништили једну полу-чету копљаника из аустријског 15. пука пјешачког, а остатак непријатељских трупа побјегао је у неред. Наши су напали полу-ескадрон 12. пука копљаника, који је био прешао руску границу код Волочиска. Непријатељ је оставио на бојном пољу 16 погинулих. Заробили смо једног официра и три војника. Руси су преко Дњестра напали 8. пук аустријских копљаника. На бојишту је непријатељ оставио 10 погинулих. На аустроугарској граници није до сада било озбиљних сукоба. С обзиром на успјехе руске војске аустријанци живо напуштају Радзивилово.

Петроград 30. јула. Аустријанци су бацили у ваздух 26. јула један ступ моста преко ријеке Збруча на граници код Волочиска. У Тарноруди и у Сатанову дошло је до чарки.

Петроград 30. јула. Аустријанци, који су продрли у Келзиску губернију, прибирају се и добијају појачања. У окрузима Варонушу и Ретову Аустријанци су пријели ријеку Вислу. Код Овгриће један мали њемачки одред заузео је варош Влацловик на ријечи Висли.

Софија, 30. јула. Сједнице Собрања одложене су на неодређено вријеме.

Атина, 30. јула. Њемачки ратни бродови „Гебен“ и „Бреславу“ ушле су данас по подне у Дарданеле.

Беч, 30. јула. Јуче је објављена блокада црногорских обала. Бродови пријатељских и неутралних држава добили су рок од 24 часа да напусте црногорске воде. Блокада је нотификована страним дипломатским мисијама.

Атина, 30. јула. „Гебен“ и „Бреслау“ укотвиле су се пред Нагаром. Према вијестима из турског извора тврди се, да је Турска купила ове двије ратне лађе, које већ гоне стране бродове, који су у пролазу кроз Дарданеле.

Атина, 30. јула. Модерна оклопњаца „Ломнос“, која је купљена у Америци, стигла је у Фалер. Генерал Виларе и официри француске војне мисије са три сто педесет француских резервиста отпутовали су за Марсељ.

Лондон, 30. јула. Доњи Дом примио је повећање енглеске војске са пола милијона војника. Влада тражи од Парламента накнадне кредите за седамдесет хиљада људи као допуну морине.

Париз, 30. јула. Влада је званично објавила улазак француских трупа у Милхауз.

Ниш, 31. јула. Непријатељ је ноћас на сјеверном и сјеверо-западном фронту на неколико мјеста от-

почео офанзиву и пријелаз преко Дрине, Саве и Дунава. Код Текије и Аде Циганлије сузбијен је одмах и пребачен на лијеву обалу Дунава, односно Саве. Главном масом ударио је код Лознице и Шапца и ту је на оба мјеста у доста знатној јачини пријешао Дрину и Саву. Шабац је непријатељ заузео. Наша војска на сјеверо-западном фронту групише се према непријатељу, са задатком, да га разбије и пребаци преко Дрине и Саве.

Крагујевац, 31. јуна. Наше трупе заузеле су Суху Гору и Огриште. Непријатељ је покушао да поврати Суху Гору, али је одбијен. Непријатељ се утврђује на Голешу и Јаловику, а исто тако у Бујаку према Виру. Један непријатељски баталијон је напао наш вод трећег позива на Виру; и овај је напад одбијен. Муслимани, аустријски добровољци, већ су изгубили вјеру у себе и Аустро-Угарску, те бацају оружје. У Руду су непријатељски војници посули газ по поду куће тамошњег српског учитеља Манојла Илића, кога су са сином ухапсили и пред вриском учитељеве жене и дјеце запалили су кућу прије но што су дјеца била изашла из куће. Дозак српских војника прекинуо је варварско задовољство лажно-углађених Бечлија, који су пред нашом брзом палбом уступили. 28. јула у подне једна непријатељска чета која се пребацила једном дереглијом на Самуровића, била је потпомогнута ватром друге двије до три чете.

Наши четници бројно много слабији водили су борбу до 2 сата и 30 мин. по подне и одбили су непријатељски напад са великим непријатељским губитцима. Од непријатељске заштитнице јаке 40—50 људи није остало више од 5—6 људи. Непријатељ није стигао ни да понесе своје мртве, но их је бацио у Дрину. Истога дана у вече непријатељ је поново покушао напад. Наша посада пустила је непријатеље да пријећу на блиско остојање, а по том их бомбама одбила. Једна је бомба пала у саму дереглију.

Париз, 31. јула. Вијест да су Нијемци заузели Лијеж није тачна. Они су се прогурали у варош, али утврђења и даље држи Белгијска војска дајући отпор на цијелој линији.

У свима сукобима и француска коњица показала је надмоћност над непријатељем.

Вијести из њемачког извора о тобожњој повреди њемачке територије од стране Француза прије рата као и вијести како су француски лекари у Мецу отровали бунаре, лажне су измишљотине.

Париз, 31. јула. Нијемци, који су покушали истјерати Французе из Милхауза, одбијени су претрпивши знатне губитке.

Петроград, 31. јула. Непријатељ, који је хтио заузети Ајдукен био је одбијен пошто је претрпио велике губитке. Погинули, рањени и заробљени нападају првом и двадестом њемачком корпусу.

Петроград, 31. јула. *Армије француске и белгијске саставиле су се.* Белгијски копљанички пук ступио је био у борбу са више хиљада њемачких коњаника, па како је био бројно мањи, то се повукао, но сјутра дан уз помоћ пјешадије одбио је непријатеља нанијевши му тешке губитке.

Бојеви око Лијежа још трају. Нијемци жестоко нападају и бомбардују тврђаве, али без успјеха. Из тврђаве Намир погођен је њемачки аероплан. Сва је Белгија под оружјем, а мржња против најездника неописима је.

Њемачка је предложила Белгији посредовање Холандије ради прекида рата, обећавајући јој неповрједност земљишта, али је то краљ белгијски одбио с гнушањем.

Покушај Нијемаца да избаце Французе из Милхауза пропао је. Нијемци су на свима тачкама сузбијени. Французи држе горњи Елзас ослањајући се на јак тврђаве Белфора. Њихов је стратегијски

положај изврстан. Нијемци бомбардују с тешком артиљеријом варош Понтамусон. Зрна су пала у варош убивши неколико становника и разоривши неколико кућа. У потоњим бојевима установила се надмоћност француске артиљерије над њемачком, чији је ефект сасвим слаб. Французи тврде да Нијемци убијају рањенике.

Инглеска је објавила рат Аустрији.

Софија, 31. јула. Саобраћај жељезнички са Цариградом успостављен.

Лондон, 31. јула. Хавасова агенција јавља да су Енглези уаптели два њемачка пароброда: престолонашљедников „Цецилија“ и „Принц Адалберт“.

Атина, 31. јула. Према казивању француског особља на жељезничкој прузи Дедеагач, врше се јаке концентрације турских трупа на бугарској територији.

Атина 31. јула. Страјт, министар спољних послова, молио је раније предсједнике Министарског Савјета да се састану данас, у четвртак, на конференцију ради саслушања једног саопштења о спољној политици.

Петроград, 31. јула. Аустријске трупе на фронту према Русији стављене су под команду њемачког штаба. Потврђује се, да је један дио аустријских трупа нарочито са тиролским и чешким пуковима упућен на француску границу. Одржава се глас да има аустријске војске и на румунској граници.

Рим, 31. јула. Француске трупе настављају непродовање у горњем Елзасу заузимајући линију Тон-Алткирх. Из Брисла јављају да се двије дивизије њемачке кавалерије налазе у близини Лонгра на четири миље сјеверно Лијежа.

Главнина њемачке војске наступа кроз Луксембург. Један коминике из Лондона јавља, да су њемачке лађе „Гебен“ и „Бреслау“ стигле у Дарданеле, гдје су разоружане.

Петроград, 31. јула. Очекује се велики сукоб на сјеверу од Лијежа и на фронту Вогезима. Из Рима јављају да посланства Србије и Бугарске демантују вијест односно објаве рата Бугарске Србији. Лист „Месаџеро“ саопштава, да су Срби и Црногорци ушли у Босну и да напредују ка једном мјесту гдје треба да се удруже. Из Брисла јављају да је јуче почела борба код вароши Хехт између белгијских предстража и 10.000 коњаника њемачких за којима је ишла пјешадија. У против нападају Нијемаца код Милхауза погинуо је један њемачки и један француски генерал.

Брисел, 31. јула. Њемачки драгони покушали су да изненаде Белгијанце код Ајнофа, али послерије три сата борбе Нијемци су били сузбијени оставивши 153 мртва и 102 рањена.

Рим 31. јула. *Пет пукова аустријске војске уништени су од Руса на граници Бесарабије.*

Болати, амбасадор италијански у Берлину долази у Рим. Његовом доласку приписује се особита политичка мисија у погледу даљег држања Италије.

Ниш, 1. августа. Покушај аустријског преласка код Аде Циганије текао је овако: око 11 часова ноћу почели су под заштитом артиљеријске ватре Аустријанци да прелазе на Аду Циганију у јачини од три баталијона. Наше су трупе отвориле јаку артиљеријску и пјешадијску ватру, која је имала страховито дјејство. Непријатељске трупе су десетковане и спасавале су се бјегством. На Ади је заостало 25 војника, који се нијесу могли спасти, те су заробљени и доведени у Биоград. Између Биограда и Смедерева наша позицијска артиљерија потопила је један реморкер са шлепом војника. Нико се није могао спасити. У исто вријеме примјећен је на супротној обали један пјешадијски пук са коњицом. Наша артиљерија је и овим трупама нанијела штете и оне су се повукле.